

ת"פ 25795/04/16 - מדינת ישראל - מע"מ אשדוד נגד פי.אם.אם.אס, מירבי פיצחדזה

בית משפט השלום באשדוד

ת"פ 25795-04-16 מע"מ אשדוד נ' פי.אם.אם.אס
(טי.אן) בע"מ ואח'

לפני כבוד השופט יהודה ליבליין

המאשימה
מדינת ישראל - מע"מ אשדוד

נגד

הנאשמים

1. פי.אם.אם.אס (טי.אן) בע"מ
2. מירבי פיצחדזה

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד מריוס שאליק

הנאשם וב"כ עו"ד אודי וויסבאום

גזר דין

מבוא

1. חב' פי.אם.אם.אס (טי.אן) בע"מ ומנהלה מר מירבי פיצ'חדזה (להלן - "הנאשמים") הורשעו, על יסוד הודאת הנאשם 2, בעבירות המיוחסות להם בכתב האישום המתוקן מיום 15.5.2018 - 7 עבירות של מסירת ידיעה לא נכונה או לא מדויקת ללא הסבר סביר, או שמסר דו"ח או מסמך אחר הכולל ידיעה כאמור, עבירה לפי סעיף 117(א)(3) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975; 7 עבירות של הוצאת חשבונית מס בלא לשלם את המס הנגזר מהן במועד, עבירה לפי סעיף 117(א)(14) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975.
2. על-פי עובדות כתב האישום המתוקן מיום 15.5.2018, בו הודו הנאשמים, הנאשמת ביצעה במהלך החודשים מרץ 2013 - מאי 2014 עסקאות החייבות במס ערך מוסף, קיבלה עבורן את התמורה, אך הגישה למנהל מע"מ דוחות מס תקופתיים, שבהם לא דיווחה על העסקאות שביצעה, והמס שהוחסר עומד על סך של כ- 225,000 ₪ (קרן מס).
3. הצדדים לא הציגו הסכמה לגבי רכיבי הענישה, אלא טענו בעניין זה באופן חופשי.

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני המאשימה

4. ב"כ המאשימה ציין כי במועד הטיעונים לעונש, טרם שולם מלוא המס שהוחסר, שכן הנאשמים שילמו סך של 40,000 ₪ על חשבון מחדל המס שבכתב האישום, כך שנותרה יתרת חוב מס בסכום של כ- 185,000 ₪.

עמוד 1

5. בהתייחס לערך החברתי הנפגע, ב"כ המאשימה טען, כי אין לראות במחדלי הנאשמים עניין טכני פעוט, אלא ככזה שפוגע בסדרי עבודת רשות המסים, שכן בלא הגשת דוחות או אי הגשת דוחות במועד, נפגעת היכולת לקיים הליך גבייה סדור, וקיים קושי לעקוב אחר חבות המס של העוסק, וכנגזר מכך לגבות את המס המגיע מן העוסק.
- ב"כ המאשימה הפנה לרע"פ 977/13 **אודיז נ' מדינת ישראל** (20.2.2013), שם נקבע, כי יש לראות בעבירות המס משום "רעה חולה", ויש לתת ביטוי לצורך בהרתעה מפני ביצוע עבירות אלה באמצעות ענישה מתאימה, אשר תבטא גם את סלידת החברה מעברייני המס.
6. בכל הקשור לנסיבות ביצוע העבירות, צוין, כי יש לתת את הדעת לעובדה ולפיה העבירות בוצעו במהלך כשנתיים, תוך יצירת נזק לקופה הציבורית, אשר לא תוקן במלואו עד למועד הטעונים לעונש.
7. לגישת המאשימה, מקום בו לא הוסרו המחדלים יש למצות את הדין עם העברין בהטלת עונש מאסר לריצוי בפועל, וכן להטיל קנסות כספיים משמעותיים. לעניין זה, המאשימה הפנה לרע"פ 3385/13 **דימיטרישטין נ' מדינת ישראל** (29.5.2013) ולרע"פ 5358/12 **שוקרון נ' מדינת ישראל** (10.7.2012).
8. לטענת המאשימה, מתחם הענישה בנסיבות המקרה, נע בין 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל ל- 9 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד מאסר על תנאי, קנס והתחייבות כספית, ומבוקש כי העונש יהיה ברף הגבוה של המתחם.
9. לטענות המאשימה, אין בטענות בדבר מצבו הכללי או הבריאותי של הנאשם כדי להוות משקל נגד להטלת עונשים משמעותיים, שכן נקבע בפסיקה המתייחסת לענישה בעבירות מס, כי יש לתת בכורה לאינטרס הציבורי על פני הנסיבות האישיות. נטען עוד, שבדרך כלל עבירות מסוג זה מבוצעות על-ידי אנשים נורמטיביים ונעדרי עבר פלילי, אך עובדה זו לא מנעה הטלת עונשי מאסר לריצוי בפועל בגין עבירות דומות. בעניין זה מפנה המאשימה לרע"פ 7964/13 **רובינשטיין נ' מדינת ישראל** (31.12.2013), ולרע"פ 7135/10 **חן נ' מדינת ישראל** (3.11.2010).
10. לטענת ב"כ המאשימה, אין בעבירות מסוג זה היבט שיקומי כלשהו, שכן מדובר בעבירות כלכליות, בפרט כאשר הנאשם לא נקלע למצב שבו מבוצעות העבירות עקב נסיבות שאינן בשליטתו, אלא מדובר בהתעלמות מהוראות החוק.
11. לאור כל האמור לעיל, עמדתה העונשית של המאשימה היא שיש להטיל על הנאשם 2 את העונשים הבאים: 5 עד 7 חודשי מאסר בפועל; 6 חודשי מאסר על תנאי, כי לא יעבור עבירות דומות למשך 3 שנים; קנס מכביד בסכום שבין 20,000 ₪ ל- 25,000 ₪, בשים לב לעובדה לפיה העבירות בוצעו בשנים 2013 - 2014, כתב האישום הוגש בשנת 2016, ומחדל המס הוסר באופן חלקי בלבד למרות חלוף הזמן. כמו כן, מבוקש כי הנאשם יתחייב להימנע מביצוע עבירות.
- ביחס לנאשמת 1, נטען שיש להטיל עליה קנס סמלי.
12. ב"כ המאשימה הגיש רשימת גזרי דין עליהם ביקש שבית המשפט יסתמך בגזר דינו.

טיעוני הנאשם

13. ב"כ הנאשם 2 פתח את טיעוניו בסקירת נסיבותיו האישיות של הנאשם, אשר הינו יליד 1961. עלה לישראל מגיאורגיה בשנת 1971. סיים 14 שנות לימוד, ושירת שירות צבאי מלא בחיל השריון, ובמסגרת זו לחם במלחמת לבנון. נשוי בשנית ואב לשמונה ילדים, שחמישה מהם קטינים.
14. בשנים 1987 ועד שנת 2012 עבד בתחום משאבי האנוש, תחילה כמנהל כוח אדם במשרד האנרגיה, ולאחר מכן כסמנכ"ל כוח אדם בדואר ישראל. לאחר מכן יצא לעצמאות כלכלית, אלא שבשל חוסר ניסיון, הנאשמת עמוד 2

1, אשר עסקה ביזמות ובתיווך, כשלה עסקית, עד אשר הפכה חדלת פרעון.

15. צוין, כי הנאשם נעדר עבר פלילי.

16. נמסר, כי כיום הנאשמת 1 חדלת פרעון, וכי כנגד הנאשם עצמו התנהל הליך פשיטת רגל, שבעטייו לא הצליח להסיר את מלוא מחדל המס.

17. נטען, כי הענישה היא לעולם אינדיבידואלית, ובפרט כך לאחר תיקון מס' 113 לחוק העונשין, ובהקשר זה הפנה ב"כ הנאשם להליכי הפש"ר של הנאשם 2, שבהם קיבל הפטר לאחר שהגיע להסדר עם הנושים, ואף שילם חלק מן החוב.

18. נטען, כי הנאשם 2 ניסה להסיר את מלוא המחדל המס, בין היתר באמצעות סיוע ממעסיק פוטנציאלי, אלא שהמעסיק התנה זאת בכך שהנאשם 2 יחל בעבודתו באופן מיידי, ובשל האפשרות כי יוטל על הנאשם עונש מאסר הרי שהצעה זו לא יצאה מן הכוח אל הפועל.

19. נטען, כי אין תועלת ביצירת הרתעה אישית, כיוון שהנאשם מבוגר ולא צפוי, שישוב לעיסוק כעצמאי. בכל הנוגע להרתעת הרבים, נטען, כי העבירות בוצעו מתוך קריסה כלכלית ולא בכוונת זדון.

20. ב"כ הנאשם 2 הפנה למספר גזרי דין במקרים דומים, ואף חמורים יותר, מהם עולה כי מתחם עונש המאסר נע בין 3 ל- 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

בשים לב להסרת המחדל החלקית ביקש ב"כ הנאשם 2, כי יוטל על הנאשם עונש מאסר לריצוי בפועל של שלושה חודשים שירוצה בעבודות שירות, עונש מאסר מותנה מידתי וקנס מידתי אשר יהלום את מצבו הכלכלי, אף שקיבל הפטר, וכי הקנס יחולק לתשלומים.

21. ב"כ הנאשם הגיש רשימת גזרי דין עליהם מסתמך.

דברי הנאשם

22. הנאשם 2 אמר בדיון את הדברים הבאים (עמ' 24 - 25):

"אני באמת מתנצל ומתחרט, לא הייתה שום כוונת זדון, לא לרמות, לא לסחור בחשבונות או דברים אחרים חס ושלום. פשוט עד 2012 עבדתי כל חיי בתפקידים ציבוריים, בחברות ממשלתיות ולא הייתה לי שום נגיעה להתעסקות עם מע"מ, מס הכנסה, עם חברות בע"מ.

בדיוק באותה תקופה 2013-2014, כמו שמופיע בבית המשפט, החקירות שעברתי במע"מ, אבי גסס ונפטר ממחלת הסרטן, אני בתור בן יחיד טיפלתי בו ובכל ההוצאות הכרוכות בכך. במקום להתעסק בעסקים התעסקתי בדברים שקשורים לקרובי משפחה.

כתוצאה מכך, נפגעו גם עסקיי והגעתי כמעט לפשיטת רגל, היה לי ביטוח מנהלים 3,000,000 ₪ שגם זה הלך ונעלם כתוצאה מההפסדים, עד כדי כך שהגעתי לגיל מבוגר מאוד בלי שקל חסכונות.

לזכות מע"מ הם היו מוכנים אפילו לא להעמיד אותי למשפט באם אני אפרוש את המחדל ל-36 תשלומים, אני הסכמתי לכך אבל אמרו לי להביא שיקים, אבל לי לא היו שיקים כי הייתי מוגבל, הן בחברה, הן בחשבונות החברה והפרטיים.

התחננתי בפני מע"מ להביא לי שוברים ואני אשלם את ה-36 תשלומים עם עזרה של כל המשפחה באמצעות שוברים ולא הסכימו בכל דרך, הם רצו אך ורק שיקים.

מאחר ולא יכולתי להביא שיקים למע"מ אז העמידו אותי למשפט.

גם אז התחלתי לשלם ואז לא מרצוני החופשי אחד הנושים הכריז עליי כפושט רגל וגם אז רציתי לשלם ואז הכונסת לא נתנה לי לשלם, גם זה נגמר ואז אותו צד ג' שעזר לי בפש"ר היה מוכן לשלם את כל

ה-180,000 ₪ באופן מיידי, אבל התנאי שלו שאני אשב בגיאורגיה לעזור לו בעסקים שם.
פנינו למע"מ והם לא היו מוכנים להתחייב בשום צורה.

אני בח"י אף פעם לא רימיתי אף אחד ולי לא הייתה שום כוונה לרמות, ואז הגענו למצב הזה, לא הייתה לי שום כוונה להתחמק מהתשלומים שאני חייב למדינה.

מה שאני יכול להגיד לפני שבית המשפט גוזר את הדין, אני אדם לא כל כך צעיר בלשון המעטה, חולה בסכרת כרונית, מגיע ל-300-400 סוכר, כל יום אני מזריק אינסולין ואני מנסה בדרך כלשהי לשרוד, יש לי ילדים קטנים, עדיין הבית שלנו נמצא תחת כונס ללא שום קשר לפש"ר החובות.

אם יש דרך ובכל דרך אפשרי, להציל את משפחתי והתחיל דרך חדשה שאצא לעבוד ולהחזיר את כל המשפחה ולהסתכל לילדיי בעיניים, אני אודה לבית המשפט.

אם אני אתחיל עבודות של 5-7 עבודות שירות, אני צריך להיות שם וזה ימנע ממני לצאת לעבוד.
לי הסבירו כשהייתי שם, אמרו לי שאני צריך להיות שם משעה 08:00-16:00.

דין והכרעה

23. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - "**חוק העונשין**") גזירת העונש מורכבת משלושה שלבים עיקריים, וזאת כדלקמן:

א. קביעת מתחם העונש ההולם לכל אחת מן העבירות בהן הורשע הנאשם.

ב. בחינה באם יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם, וזאת בשים לב לסעיפים 40ד' ו-40ח' לחוק העונשין.

ג. קביעת העונש המתאים לנאשם, בשים לב לסעיפים 40י' עד 40יב' לחוק העונשין.

24. בקביעת מתחם העונש ההולם, יש לבחון את הערכים החברתיים עליהם באים להגן סעיפי העבירה הקונקרטיים בהם הורשע הנאשם ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנוהגת בגין הרשעה בעבירה הנדונה, ונסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה. כמו כן יש לבחון, באם יש מקום לסטות ממתחם הענישה הנוהג בשל שיקולי שיקום כאמור בסעיף 40ד' לחוק העונשין, וכן יש לתת את הדעת באם מצבו הכלכלי של הנאשם יש בו כדי להשפיע על מתחם עונש הקנס, בהתאם להוראת סעיף 40ח' לחוק העונשין. בתוך מתחם הענישה יש לקבוע את העונש המתאים, בין היתר, בהתאם לנסיבות המפורטות בסעיף 40יא' לחוק העונשין.

האם מדובר בעבירות נפרדות?

25. כמפורט בסעיף 1 לעיל, הנאשמים הורשעו בביצוע 7 עבירות של מסירת ידיעה לא נכונה בדו"ח מע"מ תקופתי, ו-7 עבירות של הוצאת חשבונית מס ללא תשלום המס בגינה, כאשר נכון למועד הטיעונים לעונש טרם שולם מלוא מחדל המס.

26. בהתאם לסעיף 40ג' לחוק העונשין על בית המשפט לקבוע, במקרה של ריבוי עבירות, באם הן מהוות "אירוע אחד", שאז בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם לאירוע כולו, ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע; או שמא כל עבירה עומדת לעצמה, שאז בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם לכל עבירה בנפרד, ולאחר מכן, בית המשפט רשאי לגזור עונש נפרד לכל עבירה או עונש כולל לכל העבירות. הצדדים לא התייחסו לכך בטיעוניהם, והציגו מתחמי ענישה כוללים.

27. בעניין זה יש לומר, כי לשם הכרעה בין ראיית המכלול כ"אירוע אחד" לבין ראייתו כמקרה בו ישנו ריבוי של עבירות, על בית המשפט לבחון, על פי ניסיון החיים, האם נסיבות ביצוען של העבירות מלמדות על תוכנית עבריינית אחת, ולשם כך להתחשב, בין היתר, בקיומו של תכנון משותף, שיטתיות בביצוע העבירות, סמיכות זמנים, מקום וקשר בין העבירות (ראו גם: ע"פ 1261/15 **דלאל נ' מדינת ישראל** (13.9.2015)). כאמור

לעיל, הצדדים בטיעוניהם הציגו מתחם ענישה כולל לכלל העבירות. כך או כך, בקשר לקביעת מספר האירועים נקבע בע"פ 6888/17 **שירזי נ' מדינת ישראל** (10.12.2018):

"הסיווג לאירועים נועד לתכלית פונקציונלית, ככלי עזר בידי בית המשפט הגוזר את הדין (ראו עניין ג'אבר, פסקה 1 לפסק דיני). ממילא במישור המהותי מוטל על בית משפט הקובע מתחם עונש לשקול את מספר המעשים ואת חומרתם, אף אם הם סווגו כחלק מאירוע עברייני אחד".

28. עוד יש לומר, כי במקרה של ריבוי עבירות, מתחם העונש ההולם מגלם הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים, שמדיניות הענישה היא רק אחד מהם. אין המדובר בעניין חשבונאי פשוט של חיבור מתחמי הענישה, ולבית המשפט נתון בהקשר זה מרחב של גמישות (ראו בע"פ 3877/16 **ג'אבלי נ' מדינת ישראל** (17.11.2016), ועפ"ג (ת"א) 12063-04-15 **בראונר נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים משפטיים, (20.7.2015)).

29. במקרה דנן יש להשקפתי לראות בעבירות שבוצעו, כ"אירוע אחד", שכן קיים קשר הדוק בין העבירות, אשר בוצעו במהלך כ- 14 חודשים, נוכח קריסתה הכלכלית של הנאשמת 1.

הערך החברתי המוגן ומידת הפגיעה בו

30. בית המשפט העליון חזר והדגיש, פעמים רבות בפסיקתו, את החומרה שבעבירות המס, את פגיעתן הקשה בכלכלה, בקופה הציבורית ובאמון הציבור בשלטון החוק, הנובע מן הפגיעה בחלוקה השוויונית של נטל תשלום המס (ראו רע"פ 1717/14 **ליזרוביץ נ' מדינת ישראל** (30.3.2014); ע"פ (ת"א) 71687/02 **עיני נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים משפטיים 1.4.2004)).

בפרשת **ליזרוביץ** הנזכרת לעיל נקבע, כי:

"יש להתייחס בחומרה יתרה לעבירות המס, בשל הפגיעה באינטרסים חברתיים חשובים כתוצאה מביצוע עבירות אלו, היינו: פגיעה בקופת המדינה ובערך השוויון בין האזרחים הנדרשים לשלם מס אמת".

עוד נקבע, כי "עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה - בקופה הציבורית, העקיפה - בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס" (רע"פ 4684/12 **גחלי נ' מדינת ישראל** (14.06.2012)).

בת"פ (ת"א) 16328-07-16 **מדינת ישראל נ' זוסמן** (פורסם במאגרים משפטיים 25.12.2017), נקבע בעניין הערכים המוגנים כך:

"אי דיווח במועד פוגע בשיטת גביית המס ופעמים רבות אף גורם לחסר בקופת המדינה. עוד מביצוע העבירות נפגע פיקוח רשות המסים כשיטת המס מבוססת על האמון בנישום שיגיש דוחותיו כחוק ושיטת חישוב המס וגבייתו מבוססת על הדוחות המוגשים על ידי נישומים. ערך חברתי נוסף שנפגע הוא שוויון נטל המס כשהתייחסות סלחנית לאי קיום הוראות החוק יביא אף להיעדר המוטיבציה של כלל ציבור משלמי המסים לדווח ולשלם מסיהם כנדרש על פי חוק. עבירות אלה מכונות לא אחת "עבירות טכניות" ומוגדרות כעבירות מנהליות, יחד עם זאת, מידת הפגיעה בערכים המוגנים הנגרמת מביצוען איננה טכנית כלל ועיקר ולא ניתן לומר כי בהגדרתה העבירה היא קלת ערך".

31. הערכים החברתיים אשר נפגעו ממעשי הנאשם הינם עיקרון השוויון בכלל, והשוויון בנשיאה בנטל המס בפרט.

בנוסף, אי תשלום המס, פוגעת ביכולתה של רשות המיסים כזרוע של המדינה לקיים מערכת תקציבית נאותה, ופוגע בשלטון החוק.

עקב אי הדיווח על-ידי הנאשם נגרם נזק כלכלי לציבור משלם המיסים, ונפגעת פעילות רשויות המדינה (בעניין זה ראו רע"פ 3857/13 **שאול יצחקיאן נ' מדינת ישראל** (30.7.2013)).

מדיניות הענישה הנוהגת

32. עבירות מס מבוצעות לא פעם ע"י אנשים נורמטיביים, אשר לא ישלחו בדרך כלל יד לכיס הזולת, אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורית (ע"פ 7135/10 **חן נ' מדינת ישראל** (3.11.2010)). ואכן, עיון בפסיקת בתי המשפט מלמד על מגמת החמרה בעונשם של אלה, שהורשעו בביצוע עבירות על חוק המע"מ (ראה ע"פ 9788/03 **טופז נ' מדינת ישראל**, (25.02.2004); רע"פ 5442/14 **חב' ינונה נ' מדינת ישראל** (4.9.2014)).

33. יחד עם זאת, הענישה היא לעולם אינדיבידואלית, וכל מקרה יבחן לנסיבותיו, הן של המעשה והן של העושה. כך, מצווה המחוקק להתחשב בשיקולי שיקום (סעיף 40ד' לחוק העונשין), בנסיבות שונות הקשורות בנאשם (סעיף 40א' לחוק העונשין), וכן במצבו הכלכלי, ככל שמדובר בהטלת קנס (סעיף 40ח' לחוק העונשין).

כך גם מורה ההלכה הפסוקה. בע"פ 2849/13 **מדינת ישראל נ' טייצאו טגבה** (13.8.2013), נקבע כי:

"ודוק: מלאכת גזירת העונש על מי שהורשע בביצוע עבירה פלונית היא לעולם אינדיבידואלית ותלויה נסיבות. לפיכך, כבר במישור של קביעת 'מתחם הענישה ההולם' על בית המשפט להתחשב בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כגון: הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה (ראו: סעיפים 40ג(א) ו-40ט לחוק העונשין). בשלב השני - דהיינו בבוא בית המשפט לגזור את העונש המתאים לנאשם, בתוך מתחם העונש ההולם, עליו להתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, כגון: הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו, נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו ומאמציו לחזור למוטב, מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה, נסיבות חיים קשות של הנאשם שהיתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה, ועברו הפלילי של הנאשם, או העדרו (ראו: סעיפים 40ג(ב) ו-40יא לחוק העונשין). כאן המקום לציין כי בעטיים של שיקולי שיקום, רשאי בית המשפט אף לחרוג (לקולא) ממתחם העונש ההולם שקבע (ראו: סעיפים 40ג(ב) ו-40ד לחוק העונשין) (להרחבה עיינו: ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (5.8.2013) וכן: ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (5.6.2013))."

34. בענייננו, יש לקחת בחשבון, כי מעשי העבירה שביצעו הנאשמים נבעו על רקע קריסתה הכלכלית של הנאשמת 1, ולא מתוך כוונה לשלוח יד לקופה הציבורית. אמנם, כתוצאה מן העבירות נגרע מס מן הקופה הציבורית, אך אין מדובר בסכום שניטל לכיסו של הנאשם 2 מתוך תאוות בצע ומתוך כוונה מיוחדת להשתמש מתשלום מס, אלא בשל המצוקה הכלכלית אליה נקלעה הנאשמת 1.

35. יחד עם זאת, בתי המשפט בפסיקתם הדגישו, כי בעבירות המס המחדליות, כאשר לא הוסרו מלוא המחדלים, אזי הענישה הראויה כוללת מאסר בפועל ולו בעבודות שירות, וכן קנס משמעותי.

ברע"פ 6861/18 **אהרון חמו נ' מדינת ישראל** (4.10.2018) נדון עניינם של נאשמים (אב ובנו), אשר הורשעו בכך שלא הגישו במועד 15 דוחות מע"מ תקופתיים (האב 7 דוחות והבן 8 דוחות). חבות המס שנגזרה מן הדוחות עמדה על סך של ₪ 227,000. המחדלים לא הוסרו.

בית משפט השלום גזר על הנאשמים, **בהסדר טיעון**, עונש של 2 חודשי מאסר לריצוי בפועל בעבודות שירות על האב ועל הבן 4 חודשי מאסר לריצוי בפועל בעבודות שירות, ובנוסף מאסרים מותנים וקנסות בסך של

4,000 ₪ - 12,000 ₪.

ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה, ובית המשפט העליון דחה את הבקשה למתן רשות לערער.

בעפ"ג (מר') 51920-12-14 **מוסקוביץ** נ' **מע"מ רמלה**, עפ"ג 44209-12-14 **לוי** נ' **מע"מ רמלה** (פורסם במאגרים משפטיים, 15.3.2015). נדון ענינים של נאשמים, אשר הורשעו בביצוע 7 עבירות של אי הגשת דו"ח מע"מ תקופתי במועד.

בית משפט השלום הטיל על כל אחד מהם 4 חודשי מאסר לריצוי בפועל בעבודות שירות, 4 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 9,000 ₪.

ערעור שהגישו לבית המשפט המחוזי, בטענה עיקרית שהמחדל הוסר בסופו של דבר, התקבל, ועל כל אחד מהנאשמים הוטל עונש של שני חודשי מאסר בפועל שירות בעבודות שירות. יתר חלקי גזר הדין נשארו בעינם.

בעפ"ג (חי') 27591-01-16 **יונס** נ' **מנהל מס ערך מוסף - עכו** (פורסם במאגרים משפטיים, 14.4.2016) נדון עניינו של נאשם אשר הורשע בביצוע 6 עבירות של אי הגשת דוחות מע"מ תקופתיים במועד. חבות המס שנגזרה מן הדוחות עמדה על כ-210,000 ₪.

בית משפט השלום גזר על הנאשם 3 חודשי מאסר לריצוי בפועל; מאסר מותנה לתקופה של 7 חודשים, וכן קנס בסך 50,000 ₪.

ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי התקבל באופן חלקי, נוכח העובדה כי מדובר במעידה ראשונה של המערער, וכן נוכח מאמציו הניכרים של הנאשם ובני משפחתו להסיר חלק מהחוב ומחדליו, וכן נוכח נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם (כלכליות ורפואיות). נקבע כי הנאשם ירצה את עונש המאסר שהוטל עליו בעבודות שירות, וכן הוחלט להפחית את הקנס ולהעמידו ע"ס 30,000 ₪.

ברע"פ 6901/16 **פחחות נצרת בע"מ** נ' **מדינת ישראל** (27.9.2016) נדון עניינו של נאשם, אשר הורשע בביצוע 29 עבירות של אי הגשת דוחות מע"מ תקופתיים במועד. חבות המס בגין הדוחות היתה שנויה במחלוקת, כאשר הנאשם טען כי החבות היא של כמה מאות אלפי ש"ח ואילו עמדת המדינה היתה שחבות המס היא למעלה מ-2.5 מיליון ש"ח.

בית משפט השלום גזר על הנאשם עונש מאסר של 8 חודשים לריצוי בפועל, 5 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך של 10,000 ₪.

ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה, ובית המשפט העליון דחה את הבקשה למתן רשות לערער, וזאת על אף שהנאשם שילם סך של 260,000 ₪ לאחר דחיית הערעור בבית המשפט המחוזי.

עפ"ג (מר') 16811-10-16 **מדינת ישראל** נ' **מצלאוי** (פורסם במאגרים משפטיים, 19.3.2017), הנאשם הורשע בביצוע 30 עבירות של אי הגשת דוחות מע"מ תקופתיים במועד. היקף המס שהוחרס ולא שולם עמד על סך של כ-1,365,000 ₪. בנוסף הורשע הנאשם באי העברת מס הכנסה שנוכה בסכום של כ-166,000 ₪.

בית משפט השלום גזר על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל בעבודות שירות, 8 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 75,000 ₪.

המדינה ערערה על קולת העונש, ובית המשפט המחוזי, בקובעו כי בשים לב לעובדה לפיה לא הוסרו המחדלים, הטיל על הנאשם קנס בסך 120,000 ₪, אך מנגד הותיר על כנו את עונש המאסר לריצוי בעבודות שירות שהוטל.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

36. בהתאם לסעיף 40ט' לחוק העונשין, בעת קביעת מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בהתקיימותן של נסיבות

הקשורות בביצוע העבירות, ובמידה שבה התקיימו. בין היתר, יש להתייחס לתכנון שקדם לביצוע העבירות, לחלקו היחסי של הנאשם בביצוע, הנזק שנגרם, יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עשה, את הפסול שבמעשה ויכולתו להימנע מהמעשה.

37. בבוחני את חומרת המעשים בנסיבותיהם, אני לוקח בחשבון כי אין מדובר במעשים שבוצעו מתוך כוונה מיוחדת להשתמש מתשלום מס, אלא עבירות שבוצעו על רקע קריסתה של הנאשמת 1.
38. יש לקחת בחשבון, כי הנאשם 2 הוא המבצע העיקרי, בהיותו המנהל היחיד בנאשמת 1, וכמי שהיה אחראי בפועל להגשת דיווחים מלאים, בצד תשלום המס בגינם.
- עוד יש לתת ביטוי לכך, שלא הוסר מלוא מחדל המס.
39. לאור האמור לעיל, בשים לב כי נותר מחדל מס של כ- 185,000 ₪, אזי מתחם עונש המאסר נע בין מאסר בפועל של שלושה חודשים לעונש מאסר בפועל של שבעה חודשים.
40. היות ומדובר בעבירות כלכליות, אזי הטלת קנס היא חלק בלתי נפרד וממשי בענישה הנוהגת, שתכליתה להעביר מסר, שלא תצמח כל תועלת כלכלית מביצוע עבירות מסוג זה. גם בעניין זה גובה הקנס מושפע ממספר העבירות, המס שהוחסר, והאם הוסרו המחדלים. בצד זאת, בהתאם להוראת סעיף 40' לחוק העונשין, יש לתת ביטוי, בקביעת מתחם הקנס ההולם, לסוגיית מצבו הכלכלי של הנאשם.
41. בענייננו, הנאשמת 1 קרסה כלכלית, ובעקבותיה נקלע הנאשם לקשיים כלכליים, עד שניתן בעניינו, צו כינוס, והוא נכנס להליך של פש"ר, ממנו יצא רק לפני מספר חודשים לאחר שקיבל הפטר.
42. בשים לב לעובדה שהנאשמים לא השיבו לקופה הציבורית את מלוא סכום המס שהוחסר, וזאת על אף התקופה הארוכה שבה יכלו לעשות כן, ומנגד מצבו הכלכלי של הנאשם, אני קובע שמתחם עונש הקנס במקרה דנן נע בין קנס בסך של 8,000 ₪ לקנס בסך של 20,000 ₪.

גזירת העונש המתאים לנאשם

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

43. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב ב**נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא' לחוק העונשין). במסגרת זו מן הראוי ליתן את הדעת לנסיבות הבאות:
- הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו** - הנאשם יליד 1961, נשוי ואב לשמונה ילדים, ביניהם חמישה קטינים, ומובן כי עונש מאסר, ולו בדרך של עבודות שירות, יפגע בו ובמשפחתו.
- נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו ותיקון תוצאות העבירה** - הנאשם הודה ונטל אחריות למעשיו בדיון בבית המשפט, אך בצד זאת לא הסיר את מלוא מחדל המס. ברע"פ 4323/14 **מולדובן נ' מדינת ישראל** (26.6.2014) נקבע כי:

"להסרת מחדלים מצד הנאשם יש ערך ובמקרים מתאימים יינתן לכך משקל במסגרת שיקולי הענישה...ככלל, הרלוונטיות של הסרת המחדלים היא בהשלמת החסר מקופת המדינה, ובכך שהיא מעידה על חרטה מצד הנאשם"

בהתאם לאמור, שיקול מרכזי בעבירות מס נוגע להסרת המחדלים, שכן הסרת המחדלים מהווה את תיקון תוצאות העבירה. בהתאם, רואים בהסרת מחדלים חלק מנטילת האחריות וחרטה על ביצוע המעשים. לפיכך, לא ניתן לתת לנטילת האחריות במקרה דנן משקל מלא, היות שבסופו של יום הנאשם ניצב במועד הטיעונים לעונש, כאשר מחדל המס הוסר באופן חלקי בלבד.

עברו הפלילי של הנאשם או העדרו - אין לחובתו של הנאשם עבר פלילי קודם.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

44. הממונה על עבודות השירות התבקש לחוות דעתו ביחס לאפשרות שהנאשם יבצע עבודות שירות, אם וכאשר יוטל עליו עונש מאסר כלשהו.

בחוות הדעת מיום 16.6.2020 נמצא הנאשם כשיר לביצוע עבודות שירות, והומלץ כי יבצען במע"ש אשדוד, רח' היהלומים 1, אשדוד, במשך 5 ימים בשבוע, 8.5 שעות עבודה בכל יום.

העונשים שיוטלו

45. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, ובין היתר את הנסיבות שהובילו לביצוע העבירות ואת נסיבותי האישיות של הנאשם ובפרט את מצבו הכלכלי, אזי אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

הנאשמת 1

קנס כספי בסך של 100 ₪.

הנאשם

א. מאסר בפועל למשך 100 ימים. המאסר ירוצה בדרך של עבודות, בהתאם לחוות דעת הממונה, במע"ש אשדוד, רח' היהלומים 1, אשדוד, במשך 5 ימים בשבוע, 8.5 שעות עבודה בכל יום.

לצורך תחילת ריצוי העונש, יתייצב הנאשם ביום 29.10.2020 בשעה 08:00, במשרדי הממונה על עבודות השירות ביחידת עבודות שירות, מפקדת מחוז דרום שליד כלא "אשל", באר שבע. מובהר לנאשם שעליו לבצע את העבודות בהתאם להוראות הממונה, ואם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע מנהלית, והוא יישא ביתרת התקופה במאסר ממש.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים, אותו ירצה ככל שיעבור עבירה מסוג עוון הקבועה בפקודת מס הכנסה או בחוק מע"מ, וזאת למשך 3 שנים מתום ביצוע עבודות השירות.

ג. קנס כספי בסך של 10,000 ₪ או 40 ימי מאסר תמורתו, שניתן לרצותם בעבודות שירות בכפוף לחוות דעת ממונה.

הקנס ישולם ב - 25 תשלומים שווים ורצופים החל בחודש אוגוסט 2020, ובכל חודש שלאחר מכן עד לפירעון מלא של הקנס. אי עמידה בתשלום אחד תביא לפירעון מיידי של יתרת הקנס העומדת לתשלום.

ד. התחייבות כספית בסך של 20,000 ₪, ובגידרה יתחייב הנאשם שלא לעבור עבירה מסוג עוון הקבועה בפקודת מס הכנסה או בחוק מע"מ, וזאת למשך שנתיים מיום סיום עבודות השירות.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה והודעה היום ב' תמוז תש"פ, 24/06/2020 במעמד הנוכחים.

יהודה ליבליין, שופט

